

EESTI PUUETEGA INIMESTE KODA
ESTONIAN CHAMBER OF PEOPLE WITH DISABILITIES

Eesti Filmi Instituut

filmi@filmi.ee

Kultuuriministeerium

info@kul.ee

Meie: 29.01.2024

Eesti Puuetega Inimeste Koja (EPIKoja), Eesti Vaegkuuljate Liidu ja Eesti Kurtide Liidu pöördumine eestikeelsetele filmidele ja telesarjadele ligipääsetavuse tagamiseks ja Eesti Filmiauhindade jagamisel ligipääsetavuse kategooria nomineerimiseks

EPIKoda juhib tähelepanu probleemidele, mis puudutavad Eesti kinofilmide kättesaadavust laiemale avalikkusele, sealhulgas meie sihtrühmadele. Meie eesmärk on võimaldada kuulmispuudega inimestel käia kinos koos teiste vaatajatega, mitte näha filme alles pool aastat hiljem. Praegu on olukord, kus ainult vähestele Eesti filmidele on tagatud ligipääsetavad tõlked, nagu eestikeelsed subtiitrid või eesti viipekeel. Eestikeelseid subtiitreid ei edasta kõik teenusepakkujad, mis tähendab, et võimalus hiljem televisioonis kinofilme vaadata, sõltub teenusepakkujast.

Samuti juhime tähelepanu eestikeelsetele programmidele ja telesarjadele. Kuigi hetkel reguleerib meediateenuste ligipääsetavust Meediateenuste seadus, on ligipääsetavate lahenduste arendamine vabatahtlik. Mõne aasta pärast aga kehtestatakse Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti andmetel juba kohustuslikud nõuded. Eestikeelseid teleseriaale saab hetkel vaadata ainult automaatsubtiitritega. Automaatsubtiitrite kvaliteet varieerub sõltuvalt kõneleja diktsioonist ja salvestuse kvaliteedist, mis ei pruugi alati tagada arusaadavust. Nii nagu filmides, on ka seriaalides oluline edastada subtiitrite kaudu taustahääli, laulusõnu jm, mida

---

Toompuiestee 10, Tallinn 10137

registrikood 80014660

a/a EE10 0520 3058 4000 SEB pank

tel. 6616629

e-post: epikoda@epikoda.ee

Kodulehekülg: www.epikoda.ee

automaatsubtiiter ei võimalda. Seetõttu oleme huvitatud lahenduste leidmisest, mis võimaldaksid teleseriaalidele toota kvaliteetseid vaegkuuljatele mõeldud subtiitreid.

Mõnedele eestikeelsetele filmidele, nagu "Vigased pruudid", "Ott Tänak", "Suvitajad", "Savvusanna sõsarad", "Apteeker Melchior I osa" ja "Soo", on toodetud eestikeelsed subtiitrid. Siiski on subtiitritega filmide hulk endiselt väike. Kuulmispuudega inimesed soovivad näha subtiitreid otse kinolinal, mitte rakendusest, mis nõuab lisapingutusi. Eestikeelsed subtiitrid on olulised ka teistele vaatajatele, nagu noored, eakad ja vähese keeleoskusega inimesed. WHO andmetel on Eestis ligi 200 000 kuulmislangusega inimest. Eesti viipekeeles tõlke pakkumine Eesti filmidele, multifilmidele ja telesaadetele vajab samuti tähelepanu. Seni on viipekeelsetele lastele rõõmu pakkunud eesti viipekeeles kinos linastunud multifilm "Lotte ja kadunud lohe" ning koos „Sipsikuga“ on mõlemad järelvaatamises Telias ja Elisa videolaenutuses.

Oleme eelmisel aastal probleemkohtadele tähelepanu juhtinud järgmiste pöördumistega [22. Pöördumine vaegkuuljate subtiitrid](#) ja [33. Pöördumine Eesti Filmi Instituut](#). Kultuuri tarbimise ligipääsetavuse olulisusele on tähelepanu juhtinud ka õiguskantsler Ülle Madise [SIIN](#).

Juhtides tähelepanu ligipääsetavatele eestikeelsete filmide tõlgetele on võimalik tõsta filmitootjate teadlikkust ka nende tootmise vajalikkusest. Seega on **meie ettepanekud, et Eesti Filmi Instituut arvestaks Eesti filmiauhindade jagamisel ligipääsetavuse kriteeriumiga**, ja täpsemalt, et:

- 1) Eesti Filmi Instituut annaks välja ligipääsetava filmi kategooria auhinna või
- 2) Eesti Filmi Instituut tunnustaks ligipääsetava tõlke loojat ehk filmitootjat (eesti filmi, millel on olemas eestikeelsed subtiitrid või on teos tõlgitud eesti viipekeelde).

Ligipääsetavuse olulisusele on tähelepanu pööratud 2023. aastal ka mujal. Riigi Tugiteenuste Keskus koostöös Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga andis välja eriauhinna SA Meremuuseumile [ligipääsetava ekspositsiooni eest](#). EPIKoda tunnustas sel aastal teiste hulgas ligipääsetavuse kategoorias mitmeid tuntud organisatsioone ja ettevõtteid, lähemalt [SIIN](#).

EPIKoda koos suuremate liitudega seisab kõigile väärivate lahenduste ja võrdsete võimaluste eest, sealhulgas kultuurivaldkonnas. Oleme valmis vastama tekkinud küsimustele ja osalema ligipääsetavuse kategooria nominentide valimisel või žürii töös tulevikus. Palun võtke ühendust, et vajadusel kohtumine kokku leppida.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Eesti Puuetega Inimeste Koda

Maarja Krais-Leosk

maarja.krais-leosk@epikoda.ee

Eesti Vaegkuuljate Liit

Külliki Bode

Kylliki@vaegkuuljad.ee

Eesti Kurtide Liit

Sirle Papp

ead@ead.ee

Kirja koostas

Mari Puuram

Eesti Puuetega Inimeste Koja nõunik

mari.puuram@epikoda.ee

tel +372 5401 0437

Toompuiestee 10, Tallinn 10137

registrikood 80014660

a/a EE10 0520 3058 4000 SEB pank

tel. 6616629

e-post: epikoda@epikoda.ee

Kodulehekülg: www.epikoda.ee